

Ператворым балоты ў нвітнеючыя калгасныя палі і сенажаці!

ВАСІЛЕВІЦКІ РАЁН НАПЯРЭДАДНІ МАСАВЫХ МЕЛІЯРАТЫЎНЫХ РАБОТ

Непазнавальнымі сталі землі калгасу Васілевіцкага раёна. 6.000 гектараў непраходных балот ператвораны ў нвітнеючыя палі і сенажаці. У выкананне пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб асушэнні балот у Беларускай ССР калгаснікі раёна рашылі асушыць сёлета яшчэ 3.000 гектараў і асоўці 1.500 гектараў балот.

ЯК АРГАНІЗАВАЦЬ ПРАЦУ Ў БРЫГАДЗЕ

У 1937 годзе, як толькі ў калгасе пачалася асушка балот, я ўвесь час працую брыгадзірам меліярацыйнай брыгады. За 4 гады пад маім кіраўніцтвам калгаснікі асушылі 326 гектараў і асоўці 280 гектараў балота.

Вялікія меліярацыйныя работы разгарнуліся ў нас толькі ў мінулым годзе. 20 дзён на балоне працавала 450 калгасніцаў. Я расставіў так, што яны атрымалі вышэйшы каэфіцыент у 900 метраў даўжыні і 9 асушальных у 1000 метраў вышыні.

На балоне ў нас увесь час працавала рамонцкая майстэрня, выпускалася напестэгазета, была арганізавана Дошка пачоту.

За 20 дзён масавых меліярацыйных работ мы асушылі 186 гектараў балота. Урад высока ацаніў нашу работу ў ўзнагародзіў мяне Граматай Вярхоўнага Савета БССР і праіраваў 1000 рублям. Калгас зацікаў узяўся ўвесці ў агульнае сельскагаспадарчае выстаўкі.

Сёлета нашы калгаснікі рашылі асушыць і засяці яравыя зернявыя культуры 120 гектараў тарфяніка. Гэта значыць, меліярацыйныя работы трэба правесці адначасова з веснавымі палымі работамі. Таму ў час саўбы на балота выйдуць спецыяльныя званні грабароў ад кожнай палыцотнай брыгады. На ўсё ўрачыска будзе звычайна сістэма работ. Кожнаму вясняну пасёўнай пачнем масавы штурм балота.

Арганізацыя працы будзе наступная. Калгас адначасова будзе калектар і 9 асушальных. На калектар стане звяно з 12 чалавек, а на кожны асушальнік — звяно з 4 чалавек. А з іх будзе звычай першы штык глебы, другі — наступны штык, трэці — рэзаныя адмысы і чварцы — рэзаныя ідо асушальніка. Пры гэтым пазале працы кожны грабар будзе поўнасна загрузан, не будзе пераключаць сваім таварышам.

У меліярацыйных работ мы ў асноўным гатовы. Дзялім заканаваем раскарчоўку асушальнай плошчы, зробім 50 заледзненых грабарскіх лаят, 30 талароў, 18 штурфаў і 26 палыцотна-штурфаў штурфаў. Правадзім трасы будучых калектароў і асушальных палі, падрыхтуем вышы і коўкі для рэзкі ўчасткаў. Як толькі сыйдзе снег, пачнем грабарскія работы.

М. Г. БРЭЛЬ, брыгадзір-меліятар калгаса «Зялёная Дуброва», Залатускі сельсавет.

Атрымаем дабротныя землі

У мінулым годзе, працуючы на асушцы балота, я пабачыў усё рэкорды грабарскіх работ у нашым раёне. За 10 дзён работы я выкарыстаў 118 кубаметраў тарфянага грунту, пераарыўшы, такім чынам, рэкордную вышчыну нашата калгасніка Эміліяна Газа, які штодзённа выкарыстаў на 87 кубаметраў.

Найбольш у час абмеркавання пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб асушэнні балот у Беларускай ССР, мы палічылі сваё магчыма і рашылі асушыць сёлета 60 гектараў балота.

На балоне мы, як і ўсе нашы суакуці,

На аснове вопыту

Калгасы нашатага раёна сёлета загалі пачалі пахрытоўку да масавых меліярацыйных работ. Усюды ідзе арганізацыя спецыяльных званняў грабароў, пракладка трас будучых калгаснаў і асушальных сеткі, рыхтуецца балотны інвентар. Многія калгасы пачалі раскарчоўку балот. У калгасе імя Сталіна на раскарчоўцы заняты магучыя машыны — кустары.

Сёлета калгасы замацоўваюць асушальныя ўчасткі балота за ўсімі палыцотнымі брыгадамі. Такім чынам, кожная брыгада дакладна ведае, якія работы і мерапрыемствы трэба ёй правесці на замацаваных участках, колькі і якіх мінеральных угнаенняў трэба загатоўці.

Асноўныя меліярацыйныя работы сёлета будуць праводзіцца ў басейнах рэк Закаўпа, Велыч, Вісь і Тур'е і на многіх мелкіх аб'ектах. Для кіраўніцтва меліярацыйнымі работамі мы пахрытоўвалі 30 брыгадзіраў-меліятараў. Іх роля ў калгасе вельмі вялікая. Яны адказваюць за ўсе мерапрыемствы па асушцы і асаваенні балот, устанавілі чарговасць работ і т. д.

Практыка мінулых год паказала нам, што самым эфектыўным спосабам правядзення работ на меліярацыі ёсць скарачэнне выкапанне ўсіх відаў работ пры звычайнай арганізацыі працы. Напрыклад, у 1940 г. у калгасе «ХІІ Кастрычнік», Чкалаўскага сельсавета, на асушцы і раскарчоўцы балот праводзілі званні. Работы былі арганізаваны так, што адначасова праводзілася копка калектара, асушальнікаў і раскарчоўка. Пры такой комплекснай рабоце праз 2—3 дні калгаснікі ўжо свабодна паднімали паліну і сьбілі авес і проса. Такім чынам, у тым-жа годзе калгас атрымаў на асушальнай плошчы багаты ўраджай. Гэтым самым ён кампенсіраваў затраты на меліярацыю, намыўці вагу працягла.

Сёлета на асушцы будуць працаваць званні ад усіх палыцотных брыгад. Увесь меліярацыйны інвентар і трактары МТЗ ужо размераваны па калгасам. Намечаны аб'екты для работ кар'ераўных машын.

Асабліва ўвагу мы звяртаем на эксплуатацыю асушальных плошчаў і ратуароўку валь. Асушальная сетка, выкапаная ў мінулыя гады, сёлета пройдзе сярэдні і багучы рамонт. Для гэтых работ па ўсім калгасам вылучаюцца спецыяльныя рамонцкія. Спецыяльныя рыхтуюць праекты шляхавання асушальных сістэм.

Агульныя намаганні даб'ёмся поўнага ажыццяўлення стацыйнай праграмы асушэння балот у Беларускай ССР.

А. І. АЛЕКСІ, старшы меліятар Васілевіцкага раёна.

Стыханаўцы меліярацыйных работ калгаса імя Сталіна, Васілевіцкага раёна. На адмыку (злева направа) — Міна Белы, ўзнагароджаны Граматай Вярхоўнага Савета БССР; Марыя Сохар, Пётр Сохар і Ева Захарына.

Крыніца заможнасці

Каб пераканацца ў карысці асаваення балот, прывяду толькі адзін прыклад з практыкі нашатага калгаса. Да 1938 года на мінеральных глебах мы штогод збіралі не больш 140 тон зернавых культур. Пачынаючы з 1938 года, на базе асаваення асушаных балот, валавы збор зернавых пачаў быстра павялічвацца: у 1938 годзе 148 тон, у 1939 г. 245 тон, у 1940 г. 320 тон, а ў гэтым годзе будзе не менш 520 тон.

Адначасова з ростам грамадскай гаспадаркі расла і вага калгаснага працягла. У 1940 годзе на кожны прадзвешч мы атрымалі на 3 кг зернавых, 2,3 кг гароднін, 2,4 кг бульбы і іншыя прадукцы, супроць 1,4 кілаграма зернавых у 1938 годзе.

Тады прадзвешч нам забяспечылі высокі ўраджай на асушаных балотах. На 28 понтнераў проса, 23 понтнераў аўса, 24 понтнера жыта, 23,6 понтнера ячменю, 280 понтнераў бульбы, 676 понтнераў стасвай моруны і 560 понтнераў цукровых буркоў даў кожны гектар асушанага тарфяніка ў 1940 г.

Зараз мы маем 152 гектары асаваеннага балота. Сёлета ў выкананне гістарычнай пастановы партыі і ўрада асушым і асоўці яшчэ 60 гектараў балота.

Усе меліярацыйныя работы ўзначаліць наш калгаснік Іван Пасок, які няўважна акончыў курсы брыгадзіраў-меліятараў. Уважліва балота (на 20 гектараў) замацаваны за палыцотнай брыгадай. Ад кожнай брыгады на балоне будуць працаваць спецыяльныя званні грабароў.

Такім чынам, асушальнае балота мы будзем адначасова з палымі работамі, а асушальны саўбу — пачнем масавы выхад. Асушальную плошчу асаваені пазнімі яравымі і ўжо вясенню на былой багна атрымаем высокі ўраджай.

А. Н. НАВУМЕНКА, старшыня калгаса «Новы Міногаврш», Ліпаўскага сельсавета.

Рыхтуемся да вялікіх работ

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб асушэнні балот у Беларускай ССР і скарачэнні асушаных зямель калгасамі для расхрытаў пасевных плошчаў і сенажацей» адкрывае шырокія перспектывы перад сельскай гаспадарчай рэспублікай. Узяроўнімся гэтым гістарычным рашэннем партыі і ўрада, партыйныя і непартыйныя большыкі нашата раёна ператворым балоты ў высокаўраджайныя палі і лугі — у крыніцу багатага калгасу і калгаснікаў.

У нашым раёне налічваецца больш 30 тысяч гектараў балот і забалочаных зямель. За апошнія 3 гады асушана 6 тысяч гектараў. У мінулым годзе, па ініцыятыве саіх калгаснікаў, за 19 календарных дзён было асушана 3.046 гектараў і раскарчана 1.110 гектараў балота, асаваенна 2.112 гектараў. Гэта пачынае засявацца яравымі і азымі культурамі.

Гэтых поспехаў па асушцы і асаваенні балот мы дабіліся на аснове шырокага разгортавання партыйна-масавай работы, уяроўня сацыялістычных метаў працы. Штодзённа на балоне працавала больш 3-х тысяч калгаснікаў. Гэмі, дзе раней не мог прайсці чалавек, — цяпер квітнеюць палі і сенажаці.

На меліярацыйных работах вырасіць сотні стыханаўцаў, выконваючых нормы выпрацоўкі па 300—400 пропантаў. Асабы калгаснікі, які т. Калдуб і Газ, давалі па 1.000—1.200 пропантаў нормы. 14 лепшых грабароў Працітум Вярхоўнага Савета БССР ўзнагародзіў граматамі 33 чалавекі атрымалі грамавыя прамі.

Асабыя калгасы на тарфяніках атрымаць сапраўды стацыйны ўраджай. Калгас «Новы Міногаврш», Ліпаўскага сельсавета, сабраў з кожнага гектара на 112 пулоў даўжыні жыта і пшаніцы, на 170 пулоў проса, на 1.200 пулоў бульбы і на 300 пулоў вышчакласната сена.

Такія паказальнікі маюць таксама калгасы «Комінтэрн», «ХІІ Кастрычнік», імя Кірава, імя Сталіна і іншыя. Вышчы 1940 года пахрытоўку калгаснікаў да далейшых барацьбы за асаваенне новых зямель.

Адначасова ў некалькіх багнцў новыя сотні гектараў зямлі. Мы ставім сабе аднавай за 15—20 дзён асушыць не менш 3.000 гектараў і раскарчана 1.200 гектараў балот. У адказ на рашэнне партыі і ўрада калгаснікі бяруць абавязальства — выкапаць плад асушкі балот на 250 — 300 проп. Так, калгас

«Чырвоныя Лукі» ўзяў на сябе абавязальства асушыць 150 гектараў пры плане ў 50. «Парыжская Комуна» — 150 гектараў замест 50 і т. д. Многія калгасы прыступілі ўжо да раскарчоўкі, а ў калгасе «ХІІ Кастрычнік», Чкалаўскага сельсавета, пачалі пракладку асушальнай сеткі.

Для аператыўнага кіраўніцтва холам асушкі балот і правядзення палітмасавай работы раён рабіў па 6 вытворча-тэрытарыяльных участкаў (Ліпаўскі, Васілевіцкі, Чкалаўскі, Караваінінскі, Пахалоўскі і Дуброўскі), пачынаючы пачыналі ўважліва, палітрукі, тэхнаркі і больш 200 агітатароў, якія зараз раз'ясняюць калгаснікам гістарычнае рашэнне партыі і ўрада.

Найбольш прызваныя месцыны курсы па пахрытоўцы брыгадзіраў-меліятараў для кожнага калгаса. Пахрытавана 30 чалавек. Паўнацэнна адрамантаваны 30 трактароў, якія будуць працаваць на балотах. Адрамантаваны кустары і канваканы. У асноўным закончана партыйна-масавая работа — палат, штурфаў, штурфаў і талароў. Таксама рыхтуюць інвентар, замацоўваем участкі за пасевнымі зямлямі.

Адначасова мы прымаем усё меры да таго, каб павялічыць колькасць перасоўных дароў, якія будуць абслугоўваць калгаснікаў, знятых на меліярацыю. На ўсё ўчастках будуць вылучацца пасевныя работы, будуць вывешаны паказальнікі работы лепшых грабароў, зойкі хола сацыялістычнага сабарніцтва.

У калгасам усё зараз складаюцца планы і графікі меліярацыйных работ. Асабыя калгасы, былі і званні і адказваюць наміх сабой дагаворы на сацыялістычнае сабарніцтва за бхрытоўку пахрытоўку да меліярацыйных работ, за правядзенне іх у самым спыска тэрміны.

На стацыйныя клонаты аб калгасным з'яваенне калгаснікі нашата раёна адкажуць перавыкананнем планаў меліярацыйных работ, даўшы невялікае ўраджай, высокай вагі працягла, забяспечыць магутную кармоўную базу для растуць сацыялістычнай жывелгадоўлі.

Партыйна арганізаваны раён Узчаліць творчы ўздым калгаснікаў, пакараць яны па шляху да новых перамог сацыялістычнага перамагання.

П. К. АБРАМОВІЧ, скартар Васілевіцкага РК КП(б)С.

Сабарнічаю з унукамі

1940 год быў годам масавых меліярацыйных работ. Усе калгаснікі і калгасніцы вышлі на балоты. За 26 дзён яны асушылі 436 гектараў тарфяніка. Я, не глядзячы на свае 73 гады, працаваў, не пасладоўчы рука, штодзённа даваў па 23—25 кубаметраў грунту, пры норме 8 кубаметраў. Урад высока ацаніў нашу працу і ўзнагародзіў мяне Граматай Вярхоўнага Савета БССР і праіраваў 1.000 рублям.

Многія нашы калгаснікі лічылі, што грабарская работа вельмі простая. Гэта даўка не так. Возьмем работу на асушальніку. Добра калі ёсць водапусок. Пачаў канваў ад спадку і гані к больш высокаму месцу. А калі водапусок не гатуе? Капаеш канваў, а не залізе вада. Як тады быць? Вось тут і прычэпіўся мой вопыт.

Работу я звычайна пачынаў ад трасы будучага водапуску, пахінуўшы між ім і асушальнікам новыяку, умяцваючы дэбрам перамагчы. Кожны раз займаў участак, работу на якім ужо вышчылі да вечара. За ноч гатова дакана запаліцца на ваду. Назаўтра займаў наступны ўчастак. Між ім і гатовай сенавай таскама пачынаў перамагчы. Калі на месцы работы збіраецца вада, адліваў не спецыяльным чарванам. Закончыўшы работу, забурна перамагчы. Вада свабодна залізе і новы ўчастак і так кожны дзень. Гэта вельмі зручна: хоп балота і трыгвістае, не прычэпіцца працаваць на калгасна вальце.

Калгаснікі перанялі мой метад работ. Гэта даю нам магчыма адначасова пракладзіць і водапусок, і асушальную сетку. Работы валіся адначасова да ўсёму балоту.

Сёлета нам прадстаіць таксама веіварыяны меліярацыйныя работы. У адпаведнае стацыйнай праграмы асаваення новых зямель у Беларускай ССР, мы рашылі асушыць 120 гектараў балота, раскарчана 170 гектараў і асоўці раней асушальных плошчы.

Да працяжачых работ пахрытаваны лалаты, талары і штурфа. Калі 30 калгаснікаў штодзённа выходзіць на раскарчоўку кустоў. Я і тут працую побач з малалітмі, штодзённа даю 150—180 проп. нормы. А на грабарскіх работах штодзённа дам не менш 30 кубаметраў грунту. Пахай унуці сабарнічаюць са мной, стэрыюкі!

МІНА БЕЛЫ, грабар калгаса імя Сталіна.

«Саюзнаком Саюза ССР і Цэнтральным Намітэ ВКП(б) лічаць, што адно з важнейшых умоў далейшага падняцця ўраджайнасці, павелічэння валавой прадукцыі зернавых і тэхнічных культур і стварэння ўстойлівай нармовай базы для мы-авагадоўлі у Беларускай ССР з'яў. Іяецца шырокае развіццё работ па асушэнню і асаваенню маючыхся ў распушчэнні міліяны гектараў балот і забалочаных зямель».

(З пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б).)

Забяспечым высокую выпрацоўку

Наша вёска Галоўкі тулілася раней на сшычных пасевных вымах. На 226 гаспадарках было ўсяго 183 гектары пасевнай глебы, астатняя — балоты. Кулі ні кінь вокам — балоты, багна. Толькі адзіная згінушая грабля залучала вёску з наўкольных вёсак.

На пасевных палках нішто не рабілася. Сялі выключна грэчку і так перабілася. Сялізе марылі аб пазароўных глебах, з пазней гледзелі на балоты. Аднак аб асушцы іх не магло быць і гадаркі. Гэта работа была не пад сілу аднаасобнай гаспадарцы.

З першых дзён калектывнага жыцця пачалі рыхтавацца да асушкі балот. У 1936 годзе і вясню 1937 года асушылі першыя 143 гектары тарфяніка, частку яго засялі прасам і жытам, а на прачыныя Ямна зрабілі залужэнне. Прочы прынеса вяселкі ўраджай — не 15 пнт. з гектара, а ў наступным годзе знялі па 12 пнт. жыта. Калгаснікі па ўласным прыкладзе пераключылі ў карысці, якую даюць балоты, таму ахвотна ішлі на меліярацыйныя работы. Да 1940 года ў нас ужо было асушана і асаваенна 166 гектараў тарфяніка.

У 1940 годзе, у час масавага штурму балот, мы раскарчавалі і асушылі 150 гектараў трыяны. За выкананне планаў меліярацыйных работ калгас залічан кандыдатам на Усеагульнае сельскагаспадарчае выстаўкі 1941 года.

Яшчэ большыя работы намчаем у гэтым годзе. За 20 рабочых дзён мы асушылі 180 гектараў балота.

Такім чынам у нас будзе многа асушанай зямлі. На 200 гектарах пасев зернавых культур, а на плошчы ў 100 гектараў правядзем залужэнне. Пал пасевы ўжо завезена 80 тон мінеральных угнаенняў, імямі завезем яшчэ 180 тон. На асаваенні балот будуць працаваць 3 трактары Васілевіцкай МТС.

Стацыйная пастанова аб асушэнні балот у Беларускай ССР вылікала ў нашым калгасе новыя вытворчы ўздым. Калгаснікі трыма вышлі на раскарчоўку кустоў. Штодзённа на балоне знята больш 200 чалавек. Цеслярскі квалі рыхтуюць балотны інвентар.

Наш меліятар т. Брель наменіў трасы будучых калектароў і асушальнікаў. Яны работны ў частцы, якія замацаваны за пасевнымі палыцотнымі брыгадамі.

Для меліярацыйных работ у час саўбы вылучылі спецыяльныя званні па 3—5 чалавек.

Асушка балот мы распачнем адначасова з палымі работамі. Асушальную плошчу зможам засяці пазнімі яравымі культурамі. Такім чынам, затрачана на меліярацыю праца вясення гатага-жа года апаціцна багатым ураджам.

На балоне будзе арганізавана грамадскае харчаванне, культуры і вяселі адначасова. Будзе вылучыцца напестэгазета, штодзённы графік хола сацыялістычнага сабарніцтва. Лепшыя грабары-агітатары ўжо зараз раз'ясняюць калгаснікам пачатковыя партыі і ўрада аб асушэнні балот.

Усе гэтыя мерапрыемствы забяспечыць высокую выпрацоўку грабароў. Пална абавязальства — штодзённа даваць па 20 кубаметраў грунту на кожнага грабара — будзе выканана.

Н. С. ГРЫЦЭННА, старшыня калгаса «Парыжская Комуна», Бабіцкага сельсавета.

Жанчыны не адстануць

Вясню мінулага года ўсе працэдольныя калгаснікі і калгасніцы нашай сельскараці вышлі на асушку балот. Ад рання да позняга вечара балота станаха пах узарымі рыдзёкам. З імі звадка пераключылі сякеры. Дзвучаты і жанчыны перабілі кусты, мужчыны каналі калектары, асушальнікі.

Расчыткі было не так ужо і многа, а грабарскія работ — непачаты край. Алім мужчынам было цяжкавата справіцца з імі. А хателася-ж не астаць ад іных калгасцаў. Я праілася з некаторымі жанчынамі, і мы рашылі дапамагчы мужчынам. Назаўтра на балоты мы прышлі з ланатамі. Непатэрыя мужчыны не верылі ў нашу сілу жаночую. Дзед Міна Белы гаварыў:

— Не жалоча гэта работа. Баба ў хале страўна, а яе грабар на балоне.

Мы-ж рашылі не справе даказаць, на што мы здольныя. Знялі ўчасткі, пачалі працаваць. А тут, як на ліха, што-небудзь ды не так-то маэль на рух ўскочыць, то рыдзёка заступіцца. Алім словам — тугавата прышлося. Да вечара лезь узакміліся ў норку. Усё-ж мы былі задаволены і гэтымі.

Далей справа наладзілася. Мы прычэпіліся да грабарскай работы, пачалі перавыконваць норку. І мужчыны перасталі кіпць з нас, а Міна Белы нават дапамог нам — ён намыўці, як рабіць адмысы, які трымаць рыдзёку, каб не намыліць рукі. Ён у нас самы вопытны грабар, і мы яго слухаліся.

Вельмі хутка я даваў дэбную выпрацоўку за 16—17 кубаметраў сучога грунту, пры норме 8 кубаметраў (пачала водапусок). Стожкі-ж давала Мар'я Брель. Малалы дзвучаты нават да 20—24 кубаметраў. Праўдзёне калгас прамірава нас добрымі паларукамі.

За 20 рабочых дзён мы асушылі 436 гектараў балота, частку яго засялі зернавымі культурамі. Як раласпа было ўбраць багаты ўраджай там, дзе яшчэ раніш вясной распачыналася зіма багна! Гэта патяжне нас на дэбную барацьбу з балотамі, на ажыццяўленне вялікай стацыйнай праграмы па асаваенню новых зямель. Сёлета мы асушым 200 гектараў балота, асоўці раней асушальных плошчы.

Поўным холам ідзе ў нас расчыстка кустоў. Мы, жанчыны, працую побач з мужчынамі. І на грабарскіх работах пойдзем поплеч з лепшымі грабарамі. Мы не адстанем!

МАР'Я СОХАР, стыханаўца калгаса імя Сталіна.

раць аб ім калгаснікі. — За што возьмецца, тое і зробіш. Характар у яго такі. У гэтых словах няма пераувеліччэння. Ефым — лепшы стыханаец, прапавіты грабар. Ён — адзін з ініцыятараў меліярацыйных работ у калгасе.

У палаті Ефіма яшчэ свежы ўспаміны аб тых часах, калі пачалася асушка балот. Тады калгаснікі яшчэ неахвотна ішлі на меліярацыю.

Прайшоў час. На асушаных балотах зашчылі багаты ўраджай. Калгасныя свіры напоўніліся збожжам. І калгаснікі сталі ішчымі, ішчымі сталі алісныя да працы.

Пачынаючы з 1937 года, калгаснікі пачалі асушыць і асоўці 165 гектараў балот. Адначасова з гэтым абдыкаліся вялікі змены ў эканоміцы калгаса. Яшчэ ў 1936 годзе сярэдні ўраджай зернавых з кожнага гектара лезь дасягаў 3,6 понтнера. Затым ён быстра расла. Ураджайнасць на асушаных тарфяніках. У мінулым годзе сярэдні ўраджай зернавых (на ўсё зямлях калгаса) склаў з гектара 12,7 понтнера — амаль ў чатыры разы больш, чым 4 гады назад.

Яшчэ больш высокі ўраджай атрымалі на асушаным балоне. З удой плошчы пасевай жыта, ячменю і проса калгаснікі атрымалі на 19 понтнераў з гектара, аўса — на 27 понтнераў, бульбы — на 230 понтнераў і сена сеяных траў з залужаных участкаў тарфяніка — да 89 понтнераў з гектара.

Яшчэ лепшы ўраджай зняты на балотным сучаўчастку, які ў мінулым годзе арганізаван пры калгасе. Ураджай ячменю таяжыў 49,4 понтнера з гектара, яравой пшаніцы і проса — 36 понтнераў, аўса — 35 понтнераў з гектара.

Сёлета 175 гектараў асушанага тарфяніка будуць засяяны яравымі культурамі. 88 гектараў многачаснымі травамі. Сярэдні

С. РОЗУМ, калгас «Чырвоныя Лукі».

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дзённым ваенным дзеяннямі)

На англа-германскай фронце паранешняму адзначаецца актыўнасць германскай авіяцыі. 20 сакавіка германскія самалёты падверглі жорсткай бомбардыроўцы англійскі порт Плімут. Германскія самалёты, спыраючы карэспандэнцыйнага аэнта Юнайтэд Прэс, сьвітулі каля 10 тысяч эшалонаў і палілі сотні буйных футасных бомб. Значна пашырэння прыняла частка горада. У ноч на 21 сакавіка германскія самалёты зноў зрабілі налёты на Лондан. Падоўжым аб'ектам бомбардыроўкі, як паведамляе агенства Рэйтэр, з'явіўся горад на паўднёва-заходнім узбярэжжы Англіі. Бомбардыроўцы, гаворыцца ў зводцы германскага камандавання, падверглі таксама порт Калтон-О-Сі. Германскія самалёты затапілі на паўднёва-ўсходняга ўзбярэжжы Англіі англійскі ўзбярэжны параход.

Англійская авіяцыя зрабіла ў ноч на 20 сакавіка імпэўіўны налёты на прамысловыя раёны і камунікацыі ў раёне даліны ракі Рэйн. Жорсткай бомбардыроўцы падверглі горад Белья, нафтахоўнішча ў Ротардаме і тры аэрапорты, раз'мяшчаныя на тэрыторыі Галандыі. Агенства Рэйтэр перадае, што ў ноч на 21 сакавіка англійскія самалёты зрабілі налёты на базу германскіх падводных лодаў у Ларыяне (Францыя). Днём 20 сакавіка англійская авіяцыя абстрэла з кулямётнай і патэргна бомбардыроўцы германскія тэлеграфныя каперы ка Фрыкскай астравоў.

20 сакавіка па албанскім фронце адбылося актыўнае перастрэлка. Германскія самалёты, перадае агенства Рэйтэр, зрабілі новую атаку Італію, якія перадалі прарыв лініі Італьянаў у цэнтральным сектары фронту. Італьянскія пяхотныя часткі нанеслі вольныя страты. Англійскія грэчаскія войскі, паведамляе агенства Рэйтэр, уступілі 20 сакавіка ў раён у Тэлесе. Грэнскі ўз'яз у пакоя многа Італіянцаў і захопленыя вялікая колькасць ваенных матэрыялаў. Англійскія і грэчаскія, ні ў Італійскай зводцы не паведамляюцца ўз'язе Тэлесе. Афіцыйна карэспандэнцыйнага аэнта газеты «Врэм» перадае, што Італійскія войскі перагруппіроўку і канцэнтравалі сваёй войскі.

На ўсходнім фронце актывна дзейнічала авіяцыя варацх старон. Італьянскія самалёты, паведамляюцца ў зводцы верхоўнага камандавання Італіянскай авіяцыі, зрабілі налёты на Лондан.

Вайна ў Кітаі

(Агляд з 14 па 21 сакавіка)

У паўднёва-заходняй частцы правінцы Гуандун японскія войскі поўнасцю эвакуіраваліся з усіх пунктаў, занятых у рэзультат прадпрынятага ім у пачатку сакавіка наступлення. Кітайскія займаюць ранейшыя пазіцыі.

У цэнтральнай Кітаі за мінулы тыдзень былі ішлі ў цэнтральнай і паўднёва-ўсходняй частках правінцы Хубэй і на поўначы правінцы Цзянсі. У цэнтральнай частцы правінцы Хубэй буйныя сілы японскіх войск прарвалі прадпрыняты наступленне на поўдзень ад Ічэна. У наступленні прымаў узяц звыш 20 тысяч чалавек. Аднак, супраціў ўпярэна супраціўленне кітайскіх войск, японцы вымушаны былі вярнуцца на свае выхадныя пазіцыі.

У паўднёва-ўсходняй частцы правінцы Хубэй баі разгарнуліся ў раёне горада Тунчэн. Занятыя горад, кітайскія войскі адзілі апазнаў паўночна па Цунуана. Валі ішлі таксама на захад ад Тунчэна, у раёне важнага стратэгічнага пункта — горада Чжоу, на Катон-Ханькоўскай чыгуны.

НОВЫ ПАРАДАН ПРОДАЖУ АБУТНУ У ГЕРМАНІ

БЕРЛІН, 21 сакавіка. (ТАСС). У германскіх газетах апублікавана паведамленне аб новым парадку продажу абутку насельніцтву. Абутак, зроблены з розных жамацінаў скуру, а таксама абутак з драўнянымі пазіямі, у далейшым будзе размяркоўвацца па апертах. Увожыя па аперты на вылучы рабочым абутку па драўнянай налёшце. Без аперты будзе прадавацца толькі драўняныя сакавіцы, башмак, зробленыя цалкам з дрва, салямыны туфлі і хатнія туфлі, вырабленыя з утэля.

Агенцтва Рэйтэр аб стратах германскай і англійскай авіяцыі

ЛОНДАН, 21 сакавіка. (ТАСС). Як перадае агенства Рэйтэр, на працягу тыдня, які закончыўся ранішай 15 сакавіка, у бах над Англіяй былі знішчаны 44 германскія самалёты, з якіх 40 бомбардыроўшчыкаў і 4 знішчальнікі. Англійская авіяцыя страдала за гэты час адзіна знішчальнік.

Ваенна-марское будаўніцтва ў ЗША

НЬЮ-ЁРК, 21 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенства Юнайтэд Прэс, член камітэі па марскіх справах палаты прадстаўнікоў рэспубліканец Маас (штат Мінесота) заявіў, што, як мы стала вядома, марское міністэрства ў верасні мінулага года пералазіла зваж на будаванне 6 лінійноў вайшчымічэм у 60—65 тысяч тон кожны. Па словах Мааса, праектуемыя лінійны будучы мейс 18—20 16-узмовым гарматам. Аднак, па зважэ добра пафармаваных асоб, будаванне гэтых караблёў яшчэ не пачалося. Марское міністэрства адмовілася каментыраваць заяву Мааса.

Як перадае агенства Асоцыяйтэд Прэс, сенат прыняў законпраект, які прадугледжвае асважэнне 3.447 млн. долараў па патрэбы марскага міністэрства на воструны бяздзейны год, які пачынаецца 1 ліпеня 1941 г. Гэта — самыя вялікія асважэнні на воструна-марскія патрэбы ў жыццё час. Законпраект прадугледжвае асважэнне 1.515 млн. долараў на будаванне ваенных караблёў, у тым ліку шасці лінейных караблёў, 350 млн. долараў на будаванне самалётаў і т. д. На даўня гэты законпраект быў прыняты палатой прадстаўнікоў.

Захват англічанамі французскага парахода

НЬЮ-ЁРК, 21 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенства Асоцыяйтэд Прэс, англічане захапілі ля берагоў Паўднёвай Афрыкі французскі гандлёвы параход «Самтэй».

СТАНОВІШЧА У ГОРАДЗЕ КАРФУ

Спецыяльны карэспандэнт швейцарскай газеты «Журнал да Женевы», які наведваў у сярэдзіне лютага ўстаў Карфу, паведамляе, што большая частка вуліц у горадзе Карфу ад бомбардыроўкі перацарылася ў групу развалін. На галоўнай вуліцы горада вароты ад спараду часткова засыпаны, на астатніх вуліцах работы па ліквідацыі вынікаў бомбардыроўкі працягваюцца.

Па словах карэспандэнта, каля 30 тыс. захворуў горада асталася без прытулку. Паводле афіцыйных статыстычных даных, 20 проц. дамоў разбурава поўнасцю і 60 проц. — часткова. Толькі адзін дом з іх можа лічыцца прыгодным для жыцця. Вялікая частка насельніцтва пайшла з Карфу ў ваўкоўныя вёскі. 8 тыс. чалавек звылі часовы прытулак у двух старых венецыянскіх крапісках, пабудаваных яшчэ ў XVI стагоддзі. (ТАСС).

ЗАБASTOBAЧНЫ РУХ У ШАНХАІ

ШАНХАЙ, 21 сакавіка. (ТАСС). Паводле справядлівага паліты міжнароднага сетэлемента, у лютым бігувача года на тэрыторыі сетэлемента і французскай канцэсіі ў Шанхаі адбыліся 23 забастовкі на ткацкіх, звязальных, табачных фабрыках, фабрыках гумавых вырабаў і іншых прадпрыемствах. У забастовках прыняло ўдзел звыш 7 тыс. рабочых.

Як паведамляе газета «Чжэньбао», у сувязі з актывным адміністрацыйным тэксцільным фабрык Шанхая павялічылі зарплату, рабочыя некаторыя з гэтых фабрык аб'явілі забастовку. Вастуе ў агульнай скажанаасці звыш 3 тысяч рабочых.

Механічны майстэр трэста «Сельгаводстаспэкан» вырабляе і рамонтуюць вольды Гіера, які ўжываюцца на вышукальных работах па асважэнні Балот. На апрадукцы сінтэзаванай с. Васільеў, які выкарыстае нормы на 100—200 проц. за абточнай жонка на зонды Гіера.

Падрыхтоўка да масавых спаборніцтваў па гімнастыцы

36 па 20 красавіка на ўсёму Советскаму Саюзу агульнае масавыя спаборніцтва па гімнастыцы. У гутары з рабочымі «Звязкі» сакратар ЦК ЛКСМБ тав. Зіманін М. В. паведаміў наступнае. У першых камасольскіх арганізацыях рэспублікі шырока разгарнулася падрыхтоўка да прадстаўчых спаборніцтваў. Пры ЦК камсамода Беларусі створан арганізацыйны камітэт па падрыхтоўцы да іх. Дзельныя гімнасты рэспублікі, майстры спорта СССР пасланы ў першыя арганізацыі для аказання ім практычнай дапамогі ў падрыхтоўцы да спаборніцтваў па гімнастыцы. Для папулярызаванні гэтага пікавата віды спорта вышчэ выступаюць з паказам сваёй дасягненняў перад камасольскімі актывам.

Ва ўсіх абласцях праведзены інструкцыйныя семінары старшых раённых камітэтаў па справах фізкультуры і спорта і фізоргаў—грамальскіх работнікаў. Ствараліся гімнастычныя каманды. Божыя з іх складаецца з 10 чалавек. Па рэспубліцы ідзе падрыхтоўка камандзіраў каманд. Па Баранавіцкай абласці падрыхтавана ўжо 411 інструктараў грамадскіх работнікаў, якія будучы трэнеры каманды. У абласці створана звыш 600 каманд. Рэгулярна праходзіць трэнерскае 471 гімнастычнай групы гарадской і сельскай моладзі.

У Беларускай абласці па гімнастычных спаборніцтваў рыхтуецца каля 25 тыс. чалавек.

Гандлёвая хроніка

У Мінскім дзяржаўным універсітэце (Гум). Наступіла партыя пішчы з Ленінграда і Барысава. У продажы ёсць новыя драўляныя лодкі з матрацамі, на малель Усеазавай палаты ўзораў. Наступіла новая партыя пафтонных пластыкаў (да 100 назваў). Для выгата пакуноўкі адрэты новы павільён Гума на Чорнеўскім рынку. Павільён мае багаты асартымент тэкстыльных тавараў.

У Мінмарганлі. У бліжэйшыя дні пасля капітальнага рамонту акрыжваецца абукова-галантарыйны магазін № 30, па Сорэцкай. 69. Магазін будзе прыгожа афармлен і забеспечан шырокім асартыментарам тавараў.

Новыя кіноэтэтры

ВІЛЕНА, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Брыгата Белкіномагтажа пачала ўстаноўку апаратуры ў вілейскім кіноэтэтры. У бліжэйшы час таксама акрыжваюцца новыя стабыкі.

НОВЫЯ КНІГІ

Кандрат Крапіва — «Выбраныя творы». У кнізе, выданай рэдакцыяй дзіцячай літаратуры Дзяржаўнага выдавештва пры СНК БССР змяшчаны лепшыя вершы і п'есы Крапіва, а таксама п'есы «Партызаны» і «Хо там омаца апошнім». Уступны артыкул напісаў Ю. Дворніка. Кніга надрукавана тыражом у 10.000 экзэмпляраў.

Паўлон Трус — «Вершы і пазмы». Дзяржаўнае выдавештва выдала кнігу твораў змятнага беларускага паэта Паўла Труса, у якой змяшчаны асноўныя яго вершы і пазмы: «Дзесяткі памураж», «Юны млаганец» і інш. Уступны артыкул да кнігі напісаў В. Барысэнак. Кніга выйшла тыражом у 10.000 экзэмпляраў.

Дзяржаўная дапамога мнагадзетным мадэрнам

НАВАГРУДАК, 20 сакавіка. (БЕЛТА). Навагрудскі раённы фінансавы аддзел закончыў вышук дзяржаўнай дапамогі мнагадзетным мадэрнам за 1940 год. Усяго вышчэаца 175 тыс. рублёў. Адна сям'я атрымала 5 тыс. рублёў, 7 сям'яў — па 4 тыс. рублёў, астатнія па 2 тысячы.

Да 20-годдзя Беларускага Дзяржаўнага ўніверсітэта

У ліпені гэтага года Беларускаму Дзяржаўнаму ўніверсітэту споўніцца 20 год. Совет Народных Камісарыяў БССР старваў камісію па падрыхтоўцы і правядзенню юбілейнага года старыствам наркома асветы БССР тав. Уралатра.

Завяч на ўніверсітэце выдзельна падрыхтоўца да юбілейнай навуковай сесіі, ацяя працягнота каля тыдня. На сесіі будзе засаджана звыш 80 залдаў акадэмікаў, прафесараў, дацэнтаў па розных галінах навукі—гісторыі, географіі, філалогіі, хіміі, фізіцы, матэматыкі.

Да юбілейнага года зборнік вучоных заісак па факультэтах, агульны зборнік аб гісторыі ўніверсітэта, таксама выстаўка, якая адлюструе работу ўніверсітэта за 20 год.

Камісія паслала запрашэнне акадэмікам Пічэта, Лысена, Оборскаму, Гралаву, праф. Зваічу прыняць ўдзел у рабоце юбілейнай навуковай сесіі ўніверсітэта.

Разгортваюць антырэлігійную прапаганду

Цэнтральны і Мінскі абласныя саветы саюза вайшчымых бязбожнаў БССР у сувязі з нахлытам вылікаў правядзень перад мэрапрыемстваў па разгортванню антырэлігійнай прапаганды.

На прадырэмствах, у арцэлах і калгасных рэспублікі будучы правядзень лекцыі па тэмы: «Нахаджэнне і класавая сутнасць ваякіна», «Другая імперыялістычная ваяна і парыва» і інш. Лекцыі будучы чытаць навуковыя работнікі Акадэміі навуц БССР, Беларускага Дзяржаўнага ўніверсітэта і іншых навуковых устаноў.

У Мінску наладжваецца рад семінараў для бязбожнікаў-антырэлігійнікаў. Лектар абласнога савета СВБ тав. Даўтавоў праваў семінар для кулгартынікаў і агітатараў прамысловых арцэляў Варашылаўскага раёна горада.

КОРАТКА

- У раённым цэнтры Крэпкі (Беластоцкая абласць) пачаў працаваць новы механізаваны крамлявы завод. Штодзёна ён вышчэаўвае ка 30 тон крамлява.
- 116 гуртоў мастацкай сакавічай напіс створана ў раёнах Пінскай абласці. У іх рабоце прымае ўдзел больш 2 тысяч чалавек. У Пінску і Лушыні апырты мастацкай ступні, у якіх займаецца 26 мастакоў-самавууча.
- Песай Пшолан-Алехіна «Тэ'е мадоўнік» пачаў гастроляў ў Баранавічах Слонімскай ваякінай драматычнай тэатр. За час гастроляў працуючыя горада ўбачаць тыя паставы тэатра.
- На Брычэўскім прамысловым заводзе закончана будаўніцтва новага жылковага дома для работчыкаў. Зараз ког засяляцца лепшыя стыханіўныя ваякі.
- 3 вялікім поспехам дэманструецца ў Мінску новы кінофілім «Валетэй Чкалаў». За першыя шасць дзён філім прагледзела звыш 23 тысяч чалавек.
- Паведамленні: Мінскі гарком КП(б)Б проціць саісці ў арганізацыйна-інструкцыйна аддзел гаркома, у пакоі 44, ісправіцельскіх тавараўшчыкаў.
- Мараваа Аляксей Фёдаравіч: Завіцкоўскага Анатоль Міхайлавіч. Асоб. аддзельна-інструкцыйна гутыч тавараўшчы, прамы ваякінаўскі гарком КП(б)Б. Сакратар Мінскага гаркома КП(б)Б КРУЧОЎ.
- 22 сакавіка, у 7 гадзін вечара, у памяшканні Дома партызанаў (палая зал) адбудзецца лекцыя-рэпартаж першых партызанскай Сталінскага раёна.
- Якця ўсіх сакратараў партарганізацый абласцей.
- СТАЛІНСКІ РК КП(б)Б.
- Адзаныя рэдактар Т. С. ГАРБУНОУ.

ЯК ЗА СЦЕРА ГЧЫ ДЗЯЦЕЙ АД ЗАХВОРАВАННЯ ДЫФТЭРЫЯЙ

ДЫФТЭРЫЯ— небяспечная і дзякая хвароба.

Вышчэаюцца ва асобныя мікробы — так званыя дыфтарыяныя палачкі. Знаходзяцца ў звае, насаголоты і іншых месцах чалавечых арганізмаў. Дыфтарыяныя палачкі адзінакочныя ад, які прынімае ў кроў і втруквае узаеь арганізм.

У вышчэ атручэння дыфтарыянымі алды у дзіцячым перыяде абачынае паралічы, захворванне кожна, а пры цяжкай дыфтарыі і параліч сэрца, ад якога дзіця памірае.

У звае хвороба дыфтарыяны ўтварэння шчыльна пленкі, якія атручваюць дышчэ і, у малых дзіцячых да 3—5 год тэтыя палачкі могуць супаіцца ў дышчэальнае гора і зашчыпіць хворое дзіця.

Выдзяляючыся ад хваікай дыфтарыі дзіця надогта могуць аставацца слабымі і лёгка стыхаюцца, а прычыны ўзвясняе іла дыфтарыяны палачкі на сэрца.

ДЫФТЭРЫЯ— хвароба заразная.

Заражэнне адбываецца галоўным чынам ад хворых, які выдзяляюць дыфтарыяныя палачкі са слінаў, маторыяў, мочы. Калі дыфтарыяныя мікробы павалюцца на рачы хворых, а ілае паветра, пашыраюцца і прычынаюць гэтыя такія ж робіцца крыніцамі заразы. Хворыя дыфтарыяныя трэба ізаляраваць ад здаровых дзіцячых, памасцішы іго ў бальніцу.

Такую прышчэпку робяць тры разы.

Паміж першым і другім упярэжымым парэбам прамажыць у 20—30 дзён. Праз 3 або 6 месяцаў робіцца апошняе—трэце упярэжыме для таго, каб павялічыць колькасць ахоўных сродкаў.

З прычыны таго, што ў дзіцяч, пераносіць дыфтарыю, ахоўных сродкаў у кроў і шыяныя лімфавыя вузлы, пасля хваробы, таксама робіць процідыфтарыяны прышчэпку.

Дзеш да бясчэпнага зорасту маюць у кроў ахоўныя сродкі, атрыманыя ад матеры ннннч ў утробным жыцці. Таму засцерагаюць процідыфтарыяны прышчэпкі робіцца пачынаючы са старэй 6 месяцаў.

Прышчэпкі робіцца ўрачам кансуляцыйна, дзіцячых сродкаў, асцей і школ. Хворым дзіцячым прышчэпкі не робіць, што ўтварэнне ахоўных павінны вядлаць, што процідыфтарыяны прышчэпкі ўсім высчыюдны.

Толькі ў рэдкіх выпадках па месцы ўпрыскавання наадавацца начыраванне, або ў дзіцячым вышчэацца температура, ня і пры процідыфтарыяны прышчэпцы. Але ўсё гэта працягвае звычана на пачыну сутка і не прадстаўляе ніякай небяспечнасці для здароўя дзіцяці. Як паказалі шматлікія наглядныя дзеш, атрыманні процідыфтарыяныя прышчэпкі, значна рэдзей ахвораюць дыфтарыяй, чым дзіця, які не рабіў прышчэпкі. Калі іры нават і захворваюць дыфтарыяй, ды хвороба прымае ў іх у асабна больш лёгкай форма.

Дзіця павінна атрымаць усё тры прышчэпкі: толькі тады ў кроў яго ўтварэння дэставовае колькасць ахоўных праддзяляў і арганізм стыхаюцца небяспечным для дыфтарыі.

ПРОЦІДЫФТАРЫЯНЫ ПРЫШЧЭПКІ З'ЯВЛЯЮЦА МАГУТНЫМ СРОДАМ ЗАСЦЕПКА НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ АД ЗАХВОРАВАННЯ ДЫФТАРЫЯЙ І ЗАРАЖАННЯ ХВАРОБАЙ, ЯКОЎ З'ЯВЛЯЮЦА ДЫФТАРЫЯЙ. ПРЫШЧЭПКІ ГЭТЫЯ ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ ШЫРОКАЕ ПРЫМІНЕННЕ!

Вадыкі! Змагайцеся за захаванне жыцця і здароўя нашых дзіцяч! Рабіце дзешчэ засцерагаючы прышчэпкі супроць дыфтарыі!

АДДЕЛ САНІТАРНАЙ АСВЕТЫ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА АХОВЫ ЗДОРОВ'Я БССР.

Кіноэтэтры «Родіна» Дзеньчыкі кіноэтэтры САЛАВАТ ЮЛАЕЎ Кіноэтэтры «Інтэрнацыяналь» ЮДЗІЯ ПАПАНА КАРАСА

Кіноэтэтры «Родіна» Сэансы: 6.30, 7.45, 9.15 і 11 г. веч. Кіноэтэтры «Інтэрнацыяналь» Сэансы: 5.45, 7.30, 9.15 і 11 г. веч. Дзіцячы кіноэтэтры САЛАВАТ ЮЛАЕЎ Вечерынны сэансы для дарослых 2. Пенацы (відаў кіноапаратуры). 3. Саваніажаурнал «Аж» 22 і 23.

18.15—Шт. муз. перадача, прысвечаная першай гадавіне да дня вышчэаў БССР. 18.30—Перадача аб ахоўных абласцях БССР. 21.05—Перадача на польскай мове. Выступленні дзіцячых актывістаў Вірхоўных Саветаў СССР і СССР.

18.15—Шт. муз. перадача, прысвечаная першай гадавіне да дня вышчэаў БССР. 18.30—Перадача аб ахоўных абласцях БССР. 21.05—Перадача на польскай мове. Выступленні дзіцячых актывістаў Вірхоўных Саветаў СССР і СССР.

18.15—Шт. муз. перадача, прысвечаная першай гадавіне да дня вышчэаў БССР. 18.30—Перадача аб ахоўных абласцях БССР. 21.05—Перадача на польскай мове. Выступленні дзіцячых актывістаў Вірхоўных Саветаў СССР і СССР.